

at der af Regering og Rigsdag er givet Gothabankens forsikrede et Løfte om, at de skulde blive behandlet lige med alle andre, at de paa ingen Maade skulde tvinges, og der foreligger i denne Sag til Dato dette, at man i hvert Fald har sørget for, at Statsanstalten trak sit Tilbud tilbage. Det rimeligste vilde være, om man sørgede for, at et saadant Tilbud fra Statsanstalten fremkom igen, og jeg kunde ønske at spørge den højtærede Minister, om han og Ministeriet vil foranledige noget saadant. Endvidere ønsker jeg at spørge den højtærede Minister om følgende: Hvorledes vil Ministeren handle nu, saaledes at han overfor Gothabankens forsikrede kan opfylde sit eget Løfte og Rigsdagens Villie? Endvidere: Vil Ministeren give Ordre til Forsikringsraadet, at det skal undlade at modarbejde Dannelsen af et gensidigt Selskab? Vil Ministeren, saaledes som han har lovet det, loyalt sørge for, at de samme Begunstigelser, som er givet Hjelpekassen, gives et eventuelt gensidigt Selskab? Og endelig: Hvorledes er Ministerens Stilling overfor det meget vigtige Spørgsmaal, som for mig staar saaledes, at efter den Optræden, som Forsikringsraadet og navnlig dets Formand har vist i hele denne Sag, er det blevet til en Kamp mellem Forsikringsraadet eller navnlig dets Formand paa den ene Side og de forsikrede i Gothabanken og deres Delegation paa den anden Side? Vil Ministeren saa ikke være enig med mig i, a Forsikringsraadet er inkompetent til at være øverste Myndighed i denne Sag, og at der maa skabes et andet Organ, som kan vejlede Ministeren denne Sag vedrørende?

J. Oskar Andersen: Jeg har nogle enkelte Bemærkninger at gøre til den højtærede Kirkeminister i Anledning af, hvad han henvendte af Udtalelser til mig. Først maa jeg med Hensyn til den omtalte Anmærkning paa Finansloven og den Bevilling, Ministeren søger vedrørende de selvejende Kirker, sige, at Ministerens Udtalelser forekommer mig lidet tilfredsstillende. Ministeren gik ikke nærmere ind paa dette, at det dog i Virkeligheden er en Brug af Lønningsloven, som der ikke kan være Tale om efter dennes Karakter. Den maa forudsætte, at der sker en Ændring i denne Lov, og jeg forstaar ikke, hvorledes denne Sag kan tages op som en Anmærkning paa Finansloven. Det vil jeg bestemt fastholde, den ikke kan, og jeg vil haabe, at Ministeren vil gaa med til at ændre sit Syn i saa Hen-

sende, saa at vi i det mindste kan faa Sagen forelagt som et Lovforslag.

I øvrigt maa jeg sige, at det forekommer mig, at hele den Maade, Staten her vil optræde paa, er, som jeg tidligere karakteriserede den, i hvert Fald meget lidet imødekommende overfor Kirken. Ministeren har naturligvis formelt Ret i, at det Udtryk, jeg havde brugt: at man tog de Penge fra Præsternes Lønning, kan man ikke fastholde i Ordets egentlige Forstand. Præsterne er paa fast Løn, det ved jeg selvfølgelig meget vel. Men Forholdet er dog dette, at hvis man tager det af den Lignings Midler, som er bestemt til at skulle anvendes til Præstelønninger, saa vil det i alt Fald ikke bevirke, at Forholdet bliver gunstigere for Præsterne i Fremtiden, idet man selvfølgelig vil føle det som en Byrde, naar der kan anvendes Midler af denne Indtægtskilde til helt andre Formaal, end der oprindeligt var tænkt paa. Og det forekommer mig ogsaa, at Ministerens Udtalelse om hans Anvendelse af disse Penge ikke var betryggende med Hensyn til, hvad der i Fremtiden vil kunne lægges paa den samme Fonds Midler, saaledes at jeg ogsaa af den Grund maa anse det for højst uheldigt, hvis man gaar frem paa den Maade, Ministeren har ønsket. Der er jo fremkommet, som det vel er Ministeren bekendt — ja, jeg har ogsaa set Udtalelser af ham om det —, en Henvendelse fra Menighedsraadsforeningen, hvor der meget varmt insisteres paa, at Præstelønningsspørgsmaalet skal tages op igen. Jeg forstaar meget vel, at Ministeren har Betæneligheder ved dette, men jeg maa sige, at denne Anmærkning paa Finanslovsforslaget vil efter min Formening lægge Gennemførelsen af gunstigere Lønninger for Præsterne alvorlige Hindringer i Vejen.

Ministeren udtalte sig om Kirkefonden paa en Maade, jeg i høj Grad maa anerkende, idet Ministeren vilde stille sig villigt overfor den, saaledes at der kunde være Tale om en fredelig Forhandling, en Ordning i god Forstaaelse, som det hed. Det vilde jeg ogsaa ønske, man maatte naa til. Men jeg forstaar ikke Ministerens Argumentation, at Forholdene er blevet saa forandrede siden Løsningen i 1898, at det nu vil være nødvendigt, at Sjællands Biskop udgaar som Formand for Kirkefonden. I alt Fald vilde det være rart at høre, hvad det var, Ministeren sigtede til, der skulde bevirke, at der maatte foretages en anden Ordning af dette Forhold. Det har været omtalt i